Jta ꝓficientes ⁊ viri ꝑfecti. qui nõ inſultum paſſionũ expectãt. ſed añq̃ȝ inſurgãt eas ꝑueniẽdo domãt in corꝑis caſtigatõe. ⁊ vires humiliãt intm̃ ꝙ nullo mõ ſpũi reſiſtũt. dicunt͛ heroyci ex motib⁹ ſuis. et quaſi filij dei q̃s dyaboli ꝑtimeſcũt clamantes ꝯtra quẽlibȝ taleȝ. veniſti añ tp̃s ꝑdere nos mar. i. Jſtos etiã demones formidãt temptare. qꝛ ſm̃ antiq̃ꝝ doctoꝝ ſñiam demon vict⁹ ab aliq̃ nũq̃ȝ audet ipſum ſuꝑ eodẽ genere crimĩs temptare. Sed multi ſunt noĩati ꝑfecti. licet nõ ſint in re. qui nõ ꝑueniũt inſult⁹ paſſionũ domãdo carnem imo ꝑcurrũt mot⁹ paſſiones et appetitus carnes incitando. ſicut qui bibunt vt habeãt appetitũ comedendi vel econtra. vl' qꝛ nõ ſolatioſi ex ſenectute. cõmiſcentes ſe ſolatijs iuuenũ ꝓcurãt ſibi vanos affect⁹ ꝑ viſum. auditũ et ſic de alijs. Jſti ſunt peſſimi. quia querunt occaſiones peccandi. et ideo ſumme voluntarie peccant. Scdo ꝓficiens debȝ reſiſtere paſſionibus. quaſi hoſtibus ſuis. ſic dicit͛. exo. xvij. de Joſue ⁊ filijs ſuis. q̃ reſtitit amalech aſcendenti cõtra ipm̃. Jſto mõ hoĩes temptati reſiſtunt temptatiõibus paſſionũ. ⁊ eas vincunt. qꝛ quãto forti⁹ reſiſtũt tanto min⁹ infeſtant͛. Jaco. in cañ. iiij. c. Reſiſtite dyabolo ⁊ fugiet a vobis. Taliter nõ reſiſtũt hi paſſionibus. q̃ ſtatim ſurgente aliqua modica paſſione more brutali comitant͛ ⁊ ſequunt͛. nullam facientes reſiſtentiã. nec aliquid ſubtrahẽdo. Sic eua que ꝯfeſtim ꝑme ꝑſuaſioni ꝯſenſit. vt dꝛ ibi geñ. iij. ſic ꝑfecti ſiue ꝓficientes facere non debent. ſed ſurgente paſſione cito motũ eius extinguere debent. Eccli. iij. Jnfirmitas in ſua origine facilius preſcinditur. ſic et motus paſſionum. Vñ hiero. ad Euſtochiũ Jlle inquit laudat͛. ille ꝑdicatur beatus q̃ ſtatim vt cepit cogitare. allidit cogitat⁹ ad petrã.

¶ Tercio debet quis fugere tẽptationes paſſionũ. Nã cũ quis videt ꝙ nõ ſufficit ad reſiſtendũ. ſi ſaluare vult vitã debet fugere. Nã ſm̃ leges q̃ñq̃ȝ licet de bello fugere qñ. ſ. quis dñm ſuũ defendere nõ põt. vel qñ reſiſtere nõ põt aduerſarijs. alias ſi quis fugeret. ſm̃ cañ. infamis eſſet. vi. q. i. infames. ⁊ ſm̃ leges eẽt reus leſe maieſtatis et capite puniretur. ff. de re milita. l. om̃e. §. qui in acie. Sic etiã fugiebat dauid ſaul. nõ valens ei reſiſtere. i. regũ. xxiiij. Sic ſpũaliter qui ſentiũt ſe ita infirmoſ ꝙ nõ poſſunt inimicis in tẽptationib⁹ reſiſtere. debent ĩportunitates temptationũ. ſic ꝑicula mortis fugere. et ſe a mũdi vanitatib⁹ que ſe impetũt ſequeſtrare. et in deſerto cum xp̃o morari. Sicut dauid qui dicit. Ecce elongaui fugiẽs. ⁊ manſi in ſolitudine. ps. liiij. Vñ petrus in cañ. ſua. c. i. Fugientes inquit eius q̃ in mũdo ſunt cõcupiſcentie corruptionem. Sed queris quis eſt magis malus ceterꝭ ꝑibus. aut ille qui peccat ex inclinatõe habitus aut q̃ ex incitatiõe paſſiõis. dico ille q̃ peccat ex inclinatõe habit⁹ qꝛ aggrauatio mali habit⁹ ẽ voluntaria. ⁊ incitatõ paſſionũ ẽ a nat͛a ⁊c.

¶ Feria ſexta poſt oculi.

Venit ieſus in ci

uitateȝ ſamarie q̃ dꝛ ſichar. Jo. iiij. ¶ Princeps alicuius terre iturus ad bellũ contra aduerſariuȝ ſolet ſe armis ſuis militaribus monſtrare. ⁊ ſuos vaſallos vocare. vt habetur de feudis. quibus modis feudũ amittit͛. in principio tenent͛ ſub pena amiſſionis feudi cũ dño bellũ ingredi. et cum dño ꝑliare. vñ dicit͛ ibidẽ. Si dñs ꝑliũ cãpeſtre habuerit ⁊ vaſall⁹ eũ morantẽ in ipo dimiſerit nõ mortuũ. non ad mortem vulneratũ feudũ amittere debȝ. Suꝑ quo q̃rit glo. Nunq̃d hoc intelligendũ ſiue iuſte ſiue ĩiuſte dñs preliat͛. Et r̃ndetur ꝙ ſi iniuſte ꝑlict͛. nõ amittit vaſallus feuduȝ. ſi dimiſerit dñm vel nõ ꝑliandũ venit. ſi aũt ignorat an iuſta vel iniuſta ſit cauſa. tenet͛ obedire dño ſuo. Ad propoſitũ. princeps regũ terre. et dñs vniuerſi orbis cui⁹ nos vaſalli ſumus xp̃s volens preliare contra aduerſariũ humani generis ⁊ hominem a captiuitate liberare. armis militaribus ſe muniuit quibus eum vincere voluit. Primo in capite ſpineã coronã ꝓ galea. corpus vulneratũ totaliter ꝓ lorica. ꝓ gladio ex oratõis linguã ꝓ clipeo in cũctis miſerijs patientiã. ꝓ cultris aureis clauos amaros ꝓ eo q̃ voluit cruci affigi. ⁊ ſic morte ſua victo dyabolo ꝑfecte ꝓ nobis ſatiſfecit et a captiuitate liberauit. Vnde etiã habetur de ſum. tri. et fi. ca. fideli. li. vi. in glo. ꝙ congruũ fuit ꝙ nr̃os defect⁹ ſumeret ꝓpter nr̃am ſatiſfactionẽ quã pro nobis ſatiſfacienda aſſumpſerat. vt ꝓ nobis perfecte ſatiſfaceret. Et ſecundum grego. in prefatione miſſe. vt ſcilicet dyabolus. qui in ligno vincebat primum hoĩem in ꝑadiſo ĩ ligno. ſeȝ crucis vinceret͛ per xp̃m dñm nr̃m

Mōſtrat ergo xp̄c ſe quotidie armis ſuis mi-
litarib᷒.et vocat vaſallos ad p̄liandū ɔtra ad
uerſariū ꝑ virtutes.dū extenſus in cruce oñ-
dit.nos inſuꝑ inſtruit. quib᷒ v̄tutib᷒ p̄liare
debem᷒ cū eo.ſuſtineam᷒ igit̄ pauca aduerſa
pacient̄ ꝓpter eū.q̄ venit in mūdū multa pati
ꝓp̄ nos.q̄ꝺ oñdūt v̄ba thema.q̄ dicūt Uenit
ꝛc̄.Sichar em̄ ꝺꝛ cilitiū.et deſignat amaritu
dinē paſſiōis xp̄i.quā in mūdo illo paſſus eſt
a ¶ Querit̄ an xp̄s ꝓp̄ hoīs liberatōem debu
erit ſuſcipe ei᷒ penalitatē ꝛ corpis fatigatōeȝ
Et vidꝛ ꝙ nō.qꝛ vbi nō eſt culpa.ibi nō dꝫ
eſſe pena.ſed hmōi defectus ſunt in pena pc̄i
et xp̄c nō habuit pc̄m.nec ꝑ ɔſeq̄ns ꝺbuit ha
bere penā R̄ndit doctor deuot᷒.Bonauē.in
iij.ſuꝑ mg̃m di.xv.Nō abſq̃ dubio con-
gruū fuit xp̄m aſſumere naturā hūanam.cum
defectib᷒ ꝛ paſſionib᷒ ꝓpter tria.ſcȝ ꝓpter p̄ci
um noſtre ſalutis.exemplum virtutis.ꝛ fulci-
mentum noſtre fragilitatis.De primo qꝛ.ꝓ
poſuerat nos redīere.nō corruptibilib᷒ auro
vel argento.ſȝ p̄cioſo ſanguīe ſuo.ꝛ aīam ſuā
ponere ꝓ aīab᷒ noſtris.Ad hoc aūt nō fuiſſet
ydoneus.niſi naturam deficientem et paſſibi
lem aſſumpſiſſet.ꝛ ꝓpterea defectus noſtros
voluit in ſe habere.Uñ dicit Io.an.in glo.
ſuꝑ verbo.corpuſ paſſibile.ꝺ ſum.tri.ꝛ fi.ca.
li.vi.frig᷒.calorē.famē.ſitim.et alias penali-
tates pati poterat.ſic corpus eius paſſibile
fuit.Secundo ꝓpter exemplū virtutis.ſ.hu-
militatꝫ ꝛ paciencie et pietatis.quib᷒ median
tibus ꝑuenit̄ ad celum ꝛ in quib᷒ xp̄s voluit
imitari ſ̄m illud math.xi.Diſcite a me qꝛ mi
tis ſum ꝛ hūilis corde.Tercio ꝓpter fulcimē
tū nr̄e fragilitatis.ob quaȝ natura rationalis
habet in ſe difficultatē ad credendū vera.ira
ſcibilis ad ſperandū ardua.ꝛ concupiſcibilis
ad amandū recta.Et ideo xp̄us voluit nō tan
tum nobis ſimilari in natura.ſȝ etiā in defecti
bus et penalitatib᷒.vt manifeſtando in ſe veri
tateȝ hūane nature.p̄beret fulcimentū nature
ratōnali ad credendū.oſtendēdo nihilomin᷒
īmenſitatem ſue miſīcordie ꝑ ſuſceptōeȝ nr̄e
miſerie.Ut etiā iraſcibili p̄beret fulcimentuȝ
ad ſꝑandū.oſtendendo magnitudiuē ſue be-
niuolentie.ꝛ etiā vt ɔcupiſcibili p̄beret incita
mentū ad ſe amandū.Et ideo licȝ incōgruuȝ
videāt̄ hmōi defect᷒ in xp̄o ꝑ ſe cōſiderati.ſi
tñ ad finē referant̄ magna repit̄ condecentia
ɔgruitatis.Ad argu.igitur dico.ꝙ duplex ē
pena ſcȝ neceſſitate inflicta.ꝛ pena volūtarie
aſſumpta.Prima non eſt ſine culpa.Secun
da vero poteſt eſſe in eo in quo nulla p̄ceſſit
culpa.et talis erat in xp̄o ꝛc̄. ¶ Sed quare
xp̄us mortem crucis elegit.et non aliā.Dico
vt hꝫ in cle.de ſum.tri.ꝛ fi.ca.fidei.in glo.Io.
an.ꝓp̄ quatuor Primo vt in illa pendens in
aere ſe inter deum ꝛ hoīem mediatorē oñde-
ret.vñ.i.thi.ij.vn᷒ em̄ deus vnus ꝛ media-
tor dei ꝛ hoīm.hō xp̄ſ ih̄s.q̄ dedit redēptōeȝ
ſemetip̄m ꝓ omib᷒.Scd̄o vt damna q̄ obue
nerāt ꝑ lignū primis parentib᷒ ventū ꝑ lignū
crucis reſtauraret.Tercio vt diabolū q̄ ꝑ lig-
num vincebat.ꝑ lignum ſuparet.Et hec duo
Grego.exprimit in p̄factione de ſancta cruce
Qui ſalutē humani generis ꝛc̄.Quarto vt
euident̄ oſtēderet ꝓ quib᷒ reſtaurādis pacie
batur.ſ.ꝓ ſupis angeloꝝ ruinis replendis et
ꝓ inimicis recōciliandis.Primū deſignat̄ ꝑ
brachiū ſupi᷒.ſcd̄m ꝑ inferius.terciū ꝑ dex-
trū.quartū ꝑ ſiniſtrū.Quantū nūc ad literā
et doctrinalē ɔtinuatōem euangelij.heri p̄ctō
ri oñdebat̄ virtuoſa exercitatio.hodie v̄bo an
nectit̄ q̄dā fructuoſa īformatō ꝛ ſūt tres ꝑtes
In prima oſtendit̄ gratioſa occupatio in xp̄i
fatigatione.In principio.
In ſecunda virtuoſa informatio in mulieris
collatione.ibi.Uenit mulier.
In tercia fructuoſa determinatio in veritatis
oſtenſione.ibi.Ego ſum ꝛc̄.

Quantū ad primum

eſt ſciendū ꝙ xp̄s ꝓpter inuidiā phariſeoꝝ re
ceſſit de iudea in galileā.et habuit tranſire ꝑ
regionē ſamaritanoꝝ.Et dicit̄ ſamaria a qua
dam ciuitate olim ibi deſtructa que etiā voca
bat̄ ſamaria et hoc dicit littera.Uenit ieſus
ſcȝ eundo de iudea in galileā in ciuitatē ſama
rie dicta ſichar ſita iuxta prediū q̄ꝺ dedit ia-
cob patriarcha filio ſuo ioſeph poſt mortem
vt habet̄.geñ.xlviij.Ibi erat etiā fons iacob
id eſt puteus quem iacob ibi foderat.qñ ibi
habitauit ꝓ ſe et ſuis pecoribus ad adaquan
duȝ.Et ieſus ex itinere fatigatus ibi ſedebat
hora quaſi.vi.ſcȝ circa meridiem. ¶ Mora-
liter per iacob deſignari poteſt deus pater qui
ex imenſa caritate ſalutem et redemptionem
humani generis ſitiens.in ſexta hora.id eſt
ſexto millenario annorum mittens filium vni
genitum in hunc mundum.in quo fatigatus

multis laboribꝫ tandē miniſterio iudeoꝝ deꝰ
pater fodit ī eo latere dextro fontē aque viue
ſcꝫ ſanguīs ⁊ aque. Unū oēs xpīfideles biben-
tes refocillati ⁊ reconciliati ſunt. vñ. extra de
cele. miſ. in quadā ī fine. In aqua et ſanguīe
duo maxime redemptōis ⁊ regeneratōis elu-
cent ⁊ ex illis formatˀ eccīa ſponſa xpī. Unū do
cēt medici ꝙ ſanguis dū eſt in vena nō nutrit
reſudat ergo ꝑ venas in fontes. ſūt aūt fontes
loca ꝯcaua in corꝑe vbi actōe caloris natura-
lis ſanguis decoquitur. ⁊ tercia digeſtio cele
braꝑ ⁊ ꝑ materiā ⁊ formā qḋ eſt oſſis trāſmu
tatˀ in os. carnis in carnē. cutis in cutē ⁊ ſic de
alijs. Sic miſtice fuit de ſanguīe xpī ꝓut erat
in venis nihil nobis ꝓfuit ad ſalutē ſꝫ qñ ex
calore nimie caritatis. ordinante pr̄e ⁊ accep
tāte filio. ſanguis reſudauit in fōtes qnqꝫ vul
neꝝ. ibi incepit nobꝭ ad ſalutē ꝓdeſſe. Unū bo
ſti. in ſumma de remiſſionibꝫ. Cū inqt reſpec
tu dei totꝰ mūdus ſit nihil. ⁊ ſanguis xpī ꝑcio
ſiſſima res. cū inſuꝑ q̄litas ꝑſone conſueuit
eſtimatōem augere. ⁊ reſpectu filij dei nlla ſit
eſtimatō. ſequitˀ ꝙ mīma gutta ſanguīs xpī
ſufficeret ad expiatōem oīm pcōꝝ ⁊ redēptio
nē oīm. q̄ fuerūt vel eſſe poſſent ⁊ ipē nō gut-
tā. ſꝫ totū ſanguinē fudit ꝓ pcōribꝫ. ḋ q̄ ꝓphe
tauit yſa. xij. Haurietꝭ aquas in gaudio de fō
tibꝫ ſaluatoris. Et notanˀ dicit de fontibꝫ. qꝛ
nō ſolū de vulnere laterali. ſed de multis to-
tiꝰ corꝑis abundanˀ ſanguis ad ſalutē nr̄am
ꝓfluxit. Figuratˀ etiā in fonte ꝑadiſi. qui ſtās
in medio ꝑ riuos ſuos totū ꝑadiſum irrigat Z
et fructificat. Ipſe eñ ſanguis xpī. tres di
gniſſimos habet effectus. quia eſt

Criminum expurgatiuus.
Ligaminum diſſolutiuus.
Solaminum reſtitutiuus.

Primo ſanguiſ xpī in cruce ꝓ nobꝭ effuſus ē
ſolus expiatiuꝰ oīm criminū. ephē. i. Habemꝰ
redemptōēꝫ ꝑ ſanguinē eiꝰ. Nā legimꝰ ꝙ ſan
guis aliquoꝝ aīaliū habeat virtutē abſterſiuā
⁊ mūdificatiuā maculaꝝ. ſic hr̄ in ꝓprietatibꝫ
reꝝ de ſanguine extracto de ſubala dextra hy
rūdinis vel colūbe. ꝙ abſtergit maculas cali-
dus inſtillatꝰ. Sic ſanguis xpī q̄ fuit colūba
ꝑ ſimplicitatē innocētie. ⁊ hyrūdo. ſ. nuncius
tꝑis grē ꝑ ſuū aduentū. q̄ ad literā de ſubala
dextra. id eſt dextero latere a iudeis eſt extrac
tus ſi ꝑ feruentē deuotiōem in oculū mētis fu
erit inſtillatꝰ et deuote meditatꝰ q̄ꝫto feruore
caritatis eſt ꝑfuſus nō maculas exterioris cor
poris. ſꝫ interiores ipiꝰ aīe ſanat ⁊ purgat. ad
heb. ix. Omīa pone in ſanguinē mūdātie. ⁊ ſi
ne ſanguīs effuſiōe nō fit remiſſio. Septi A
es igitˀ ſaluator noſter ſanguinē effudit vt ſe-
ptē maculas criminaliū purgaret. Prīo ꝯtra
luxuriā in circūciſione a genitalibꝫ ſanguinē
effudit. vt ꝯcupiſcentiā ab omibꝫ tolleret. in
qua in genitalibꝫ maxime fuit maculatꝰ. de q̄
habetˀ luce. ij. Scḋo contra iram ſanguinem
ſcꝫ ſudorē ſanguineū effudit in orōne in mon
te oliueti. vt iram pr̄is tolleret. ⁊ maculā ira-
cūdie. qua ſanguis noſter infectꝰ eſt mittiga-
ret. luc. xxij. Factꝰ eſt ſudor eius. ſic gutte ſan
guinis decurrētis in terrā. Tercio contra pec
catū gule. quo caro delicate nutritur. voluit
flagellari in corꝑe. vt laſciuiam hūane carnis
tꝑaret de quo math. xxvij. Quarto contra ſu
ꝑbiā q̄ maxime fit in capite. ſpinea corona
coronari vt ſuꝑbiā hūanā deſtrueret. de q̄ hr̄
math. xxvij. Quinto cōtra auariciā in mani-
bus ꝯclauari exterius vt interiorē cordis aua
riciā purgaret. Dicitˀ eñ math. xxvij. Manꝰ
eius fuerunt extente ⁊ apte. Sexto ꝯtra acci-
diā voluit ꝯclauari pedibꝫ. vt nos opatiuos
faceret. Septīo ꝯtra inuidiā apuit latꝰ eiꝰ et
inde ſanguinē effudit. vt attēdentes eius cor
dialē dilectōem et nos ipos amaremꝰ ex iſtis
igitˀ xpī digniſſimis mēbris ſeptē crimīalium
pcōꝝ ſordes in nobis mundauit. Apoca. i.
Lauit nos a peccatis noſtris in ſanguine ſuo
Figurā huius lotiōis hēmus. Leui. xiiij. vbi
dicit ꝙ ſacerdos aſꝑgebat eū qui mūdādus
erat a lepra ſepties. cū ſanguīe paſſeris occiſi
et cū aqua. Iſte paſſer occiſus eſt xp̄s. Et hʒ
paſſer ꝓprˀ aliquas ꝯditōes ipſius. Nā paſſer
zelat vxorē ſuā. ⁊ ꝓ ea pugnat. cibat pullos
ſuos et et derelictos ab alijs et illaq̄atos iux-
ta poſſe liberat. Sic ꝯformiter ſaluator nr̄ in
cruce pugnauit pro ſponſa ſua eccleſia. et ſan
guinē largiſſime effudit. vt illaqueatos pec
catis liberaret. Cibauit etiam pullos ſuos
chriſtianos precioſo corꝑe et ſanguine. B
Unde apoſtolus. Sanguis chriſti emunda
uit conſcientiam noſtram ab oꝑibus noſtris
hebreorum. ij. Sanguis xpī non ſolum hūa-
num genus a viciorum fecibus mundauit.
quinimo et ſanctos patres qui ī inferno erāt
captiui de captiuitatis vinculo liberauit. pſ.
Eduxiſti me de lacu miſerie ⁊ de luto fecis.

Nam ſm naturales. ſanguis talē exprimit hñe
ꝓprietatem. ꝙ dura ſolet frangere. Vñ de ſā
guine hirci legit̄ ꝙ q̄uis adamas ſit lapꝫ du
riſſim⁹ et ſolidus intantū ꝙ nec ferro nec cali
be pōt frangi. ſi tñ ſanguine hircino humecte
tur faciliter ſculpit̄ ⁊ frangit̄. Sic reuera q̄u
uis vincula quibꝫ tenebant̄ antiq̄ p̄res ī cap
tiuitate d̄monis indiſſolubilia ⁊ firma eſſent
intantū ꝙ nullū ferrū. i. poteſtas ſiue auctori
tas ip̄a frangere poſſet vel ap̄ire ꝓpter pc̄m
ꝯmiſſum. ſanguine tñ hircino. i. xp̄i ſoluta et
fracta ſunt. Sicut in fabulis poetaꝝ ſimilitu
dinarie oñdit̄. Fingūt nam̄qꝫ poete. ꝙ vulca
nus faber iouis cū inueniſſet vxorē ſuā vene
rem ꝯcubentem cū marte. ligauit eos cathe
na adamātina ita ꝙ ſeparari nō poterāt. ꝑ vllā
violentiā ꝯ p̄tatem. quouſqꝫ omibꝫ dijs cele
ſtibus facti ſunt ridiculū. Sic dea veneris. i.
humana natura. cōſentiens marte. i. diabolo
fuit ligata cathena īdiſſolubili ⁊ firmiſſima.
intantū ꝙ nemo eā ſoluere ⁊ liberare potuit.
donec ridiculum fc̄m fuit. ⁊ obꝓbrium corā
oibꝫ angelis dei. ſuꝑ q̄ dei fili⁹ mīa mot⁹ ſang
uine ꝓprio ſupfuſo vinculum ip̄e fregit. ⁊ hu
manā naturā de carcere limbi liberauit. Hoc
oñdit̄ apocal. xix. vbi d̄r. Vidi iohānes vidit
quendā ſedentem in eq̄ albo cui nomen erat
fidelis et verax. et verbū dei habēs in femore
ſuo ſcriptū. rex regū ⁊ dñs dñantiū. q̄ etiā ha
buit veſtes aſpſas ſanguīe. h̄ apphēdens he
ſtiā poſuit in ſtagnum ignis ⁊ ſulphuris. ⁊ ex
ercit⁹ celeſtis ſeq̄bat̄ eū in ſtolis albis. ſic xp̄c
fidelis ⁊ verax. ⁊ verbū dei habuit in cruce ve
ſtem hūanitatꝭ ſanguīe aſpſā in q̄ beſtia luci
fero triumphauit. eūqꝫ in ſtagnū ignis ⁊ ſul
phuris ꝯdēnauit. q̄ ſuꝑ equū albū. i. v̄tute d̄
itatis ad hībēdū d̄ſcēdit. ⁊ ꝯuentū ſc̄oꝝ pa
trꝝ ſolutū p⁹ ſe aſcendēs in celū ad īmortalita
tem duxit et ad gaudia ſempit̄na. vñ ap̄lus.
C Aſcendēs in altū captiuā duxit captiuitatem
C Tercio ſanguis xp̄i eſt reſtitutiu⁹ hereditā
tis eterne. Sicut enim ſanguis naturalis ſe
cundum leges et canones eſt cauſa heredita
tis. et vñ hereditas alicui dat̄. Sic ſanguis
xp̄i eſt cā eterne hereditatis et teſtamenti ſem
piterni. Marc. xiiij. hic eſt ſanguis noui ⁊ et̄
ni teſtamenti. Hūc igit̄ ſanguinē xp̄i diligen
ter in ſcrinio cordis ſeruare debem⁹ vt teſtm̄
nobis donatū ne ꝑdamus ⁊ hereditate et̄na
priuemur. Sicut etiā quedā matrona fecit
q̄ camiſiā mariti ſui vulnerati ⁊ occiſi in ciſtā
reſeruauit. q̄ cū quotidie ciſtā aperiēs. et cru
entā camiſiā intuēs mortē mariti amariſſime
fleuit. Sic etiā q̄libet deuota pſona xp̄m ve
ſte cruentata intuere debet ⁊ paſſiōē ei⁹ ꝑ cō
paſſionē flere. Ad quod hortat̄ augu. in li. de
virginitate. di. Videte in cruce vulnera p̄den
tis. ſanguinē morientis. p̄ciū morientis. cica
trices reſurgentꝭ. caput hꝫ inclinatū ad oſcu
landū. cor aptū ad diligendū. brachia exteſa
ad amplexandū. totū corp⁹ expoſitū ad redi
mendū. Hec quāta ſint cogitate. hec in ſtate
ra cordis appendite. vt tot⁹ nobis figuret̄ in
corde. q̄ totus ꝓ nobis fixus fuit in cruce. C
Sed querit̄ an in ſanguīe xp̄i ſim⁹ redempti D
a reatu pc̄toꝝ nr̄oꝝ. et vid̄r ꝙ nō. Sanguis
enī xp̄i q̄d corpale eſt. Corpale aūt nō habet
vim agendi in ſpūale. igit̄. In oppoſitū ap̄ls
ephe. i. Deus glorificauit nos in dilecto filio
ſuo. in q̄ habem⁹ redemptōem ꝑ ſanguinem
ei⁹ in redēptiōem peccatoꝝ. Ad quod rñden
dū ponā tres cōcluſiones. Prima xp̄us per
paſſiōē ſuā nobꝭ meruit vitā et̄nā ꝓbat̄. Nā
p⁹ paſſiōem xp̄i īmediate ⁊ nō ante pueri bap
tizati moriētes ꝑuenerūt. ad vitā et̄nā. Nō eī
ex ꝓprio merito. ſꝫ xp̄i. ſic nec vſqꝫ ad finem
mūdi aliquis tantū mereri potuiſſet. nec etiā
adultus ꝓprio merito ꝙ ad vitā ꝑueniat. cū
meritū nr̄m ſit finitū. nec poſſet ꝑ ſe p̄mium
infinitum mereri. ſolum enī meritū xp̄i infini
tum nobꝭ meruit illd̄ ꝑ paſſionem q̄ fuit de⁹ ⁊
hō vt pulcre deducit anſel. Cur deus hō in
pluribꝫ locis. meritum aūt ſm ꝙ adult⁹ vltra
meritum xp̄i meret̄ ampli⁹ etiā p̄miabit̄ in ce
lo. Vñ et patres antiqui q̄ multa bona fecerūt
ꝓprijs meritis. nō poterāt intrare celum. ſꝫ in
limbo detinebāt̄ quſqꝫ ꝑ xp̄m in cruce ianua
regni celeſtis ap̄iebat̄. vt ad viā ingredi poſ
ſent eternā. Secunda ꝯcluſio. xp̄us meruit
nobis gl̄ificatōem corꝑis quā ſum⁹ recepturi
poſt diem iudicij. ꝓbat̄. Nam ſm oēs docto
res p⁹ diem iudicij electi corpa habebūt cla
rificata. ḡ non ꝓprijs meritis. cum ſint finita.
Igit̄ merito xp̄i infinito. Si obijceret q̄s E
ſi xp̄us meruit nobis corpoꝝ gl̄ificatiōem. nō
eſt ratō quare anima prius glorificetur q̄ꝫ cor
pus cum meritum chriſti. et meritum cuiuſli
bet alterius. eque cito perficere poſſit ſuum ef
fectum circa vnum. ſicut poſſet circa reliquū
Dico ꝙ ꝓuidentia dei ſic ordīauit fieri. q̄ in

terdū hꝫ ratiōem ocultā q̄ non ſꝑ apparet. nec
manifeſtat̄ oībꝫ. ⁊ iō nō eſt iudicādū ꝙ ex eo
de⁹ nobis iniuriā faciat cū ei⁹ cām ignoramuſ
ſic forte eſt in ꝓpoſito. Scd̓m tn̄. b. aug. iij.
de tri. ꝓuidentia diuina ſtatuit. vt corpa infe
riora quodā ordīe regerentur a corꝑibꝫ ſupi
oribꝫ. et q₂ ſc̄m ordinē dei ordo motus celi in
fine mūdi ceſſet. ⁊ oīa corpa nō infecta pcc̄is
tūc erūt clara. ⁊ ſil̓ corpa hūana cū eis de lege
cōi qđ dico ꝓ tāto. q₂ corp⁹ xp̄i et ſpeāli cau/
ſa pius recepit hāc gl̓ificatiōnē. et aliq̄ idē ſen
tiūt de beata virgine. Johāne euāgeliſta. im/
mo. b. hiero. ſentit hoc idē de illis qui cū xp̄o
ſurrexerūt ad teſtificandū xp̄i reſurrectiōnē. q̄
nō fuiſſet ꝓbata ſi iterato in puluerem fuiſſēt
redacti. ¶ Et hanc opinionem ſanctus tho.
etiā aꝓbat in. iiij. ſcripto. di. xliij. ar. iij. in ſo
lu. eiuſdē argu. ¶ Tercia ꝯcluſio reſponſa F
lis ad queſitū. ꝑ xp̄i paſſionē. ſeu ſanguinē ſu
m⁹ liberati a reatu peccatoꝝ nr̄oꝝ. i. Joh. i.
Sanguis xp̄i emūdabit nos ab oī pcc̄o. Cō
tra null⁹ liberat̄ a pcō. qđ nōdū ꝯmiſit. ergo
null⁹ liberat̄ a pcc̄is virtute paſſionis xp̄i que
nondū ſūt q₂ mł̄ta ſunt poſt paſſionē xp̄i com
miſſa. ⁊ quottidie mł̄ta cōmittunt̄. Itē abſq̄
baptiſma ⁊ v̄a penitēcia nō abſoluimur a pec
catis. igit̄ ⁊c̄. Ad primū dico ꝙ xp̄s nos ſua
paſſione liberauit a pcc̄is talit̄ inſtituens cām
nr̄e liberatōis. ex qua poſſent omīa peccata nr̄a
remitti. tam p̄ſentia q̄ꝫ futura ſicut ſi medicus
faciat medicinā. ex qua ſanari poſſēt oēs mor
bi p̄ſentes etiā ⁊ futuri. Ad ſecundū dico. ꝙ
paſſio xp̄i eſt quedā cauſa vniuerſalis remiſ/
ſionis oīm pccōꝝ quantū eſt in ſe. ſed vt in q̄
libet ſortiatur ſuū effectū. et deleat peccata pro
pria cuiuſlibet neceſſariū eſt ꝙ ſingulis adhi
beantur quedam medicine ⁊ ꝯfectiones. vt ē
baptiſmus penitentia et alia ſacramenta. q̄ v̄
tutē ſolū habēt ex paſſione xp̄i ⁊c̄. Ad argu. in
oppoſitum in principio queſtiōis dico. ꝙ licꝫ
paſſio xp̄i ſit corꝑalis fortit̄ tn̄ quandam ſpiri
tualem virtutē ex diuinitate xp̄i vnita. c⁹ eſt
inſtrumentū. ſecundū quā quidē virtutē paſ
ſio xp̄i eſt cauſa remiſſionis peccatoꝝ ⁊c̄.

Secunda parſ in qua

notatur virtuoſa informatio xp̄i. et hoc in co
latione mulieris ⁊c̄. Sedente eniꝫ ieſu iuxta
fontem de ſamaria regione de ciuitate ſichar
mulier quedā venit de puteo haurire aquam

¶ Et ſequit̄ quō tu iudeus cū ſis. In habitu ei
quē ieſus portauit cognouit euꝫ eſſe iudeum
q₂ ſc̄m Iſſico. de lira. ſicut in circūciſiōe. ita et
in fimbrijs veſtimenti. et angulis palleorum
noſcebantur iudei in quibus diſtinguebant/
tur ab alijs hominibus. ſicut etiam eccleſia
ordinauit iudeos aliqđ manifeſtū ſignū ꝺfer
re ꝑ qđ diſcerni poſſint a xp̄ianis extra de iu/
deis. c. i nōnullis. nō couiunt̄. i. nō ſil̓ vtunt̄
cibo et potu. Ratio hui⁹. quare iudei nō come
derūt nec biberūt cū ſamaritanis. q₂ inimici
eoꝝ fuerunt. ex eo ꝙ ſamaritani terrā iudeoꝝ
occupauerunt. vt pz. iiij. regū. Et poteſt etiā
eſſe ratio. quare mō nō bibūt vinū cū xp̄ianis
¶ Sed querit̄ an xp̄ian⁹ poſſit bibere cuꝫ iu/ G
deo. vel alteri infideli. Dico ꝙ non. cuius ra
tio habetur. xxviij. q. i. c. nullus. et. c. omnes.
Quia cū apud nos cōibus cibis nō vtantur.
ſꝫ diſcernāt cibū. indignū ⁊ ſacrilegū ē eoꝝ ci
bos vl̓ potus a xp̄ianis ſumi. cū ea q̄ ab aplo
ꝑmittente nos ſumim⁹ ab illis. iudicent̄ im/
munda. ac ſi inferiores eſſent criſtiani q̄ꝫ iudei
ſi nos que apponuntur ab illis vtamur. ipſi
vero a nobis oblata contemnant. Et ideo ma/
le faciūt hi xp̄iani ꝑmittentes eos in ꝯuiuijs
et ſocietatibꝫ ſuis ſtare et ludere ⁊c̄. Per hoc
eciā cleric⁹ ammonit⁹ nō deſiſtens debꝫ ꝺponi
et laicus excōicari. v̄. ſupra. c. null⁹. Prohi/
bet eciā ibi eccīa. di. Null⁹ eoꝝ qui in ſacro ſūt
ordine. aut laic⁹ azima eoꝝ manducet. aut cū
eis habitet. aut aliquem eorum in infirmitati
bus ſuis vocet. aut medicinaꝫ ab eis ꝑcipiat
aut cum eis in balneo lauet. ſi v̄o quiſq̄ꝫ hoc
fecerit ſi clericus eſt deponat̄. ſi laicus excōi/
cetur. ¶ Moraliter in ſcd̓a parte incitamur H
ad ſobrietatem. ꝑ potū aūt aque. quem xp̄us
pecijt a mł̄iere eſt cauenda ebrietas. que ſc̄m
augu. eſt oīm vicioꝝ fomes et nutrix. Nam ſi
cut inter alia bona nature fauorabile valde ē
bonū libertas. q₂ vt habet̄. ff. de regu. iu. liber
tas ineſtimabilis res eſt et omnibus rebus fa
uorabilior. Ita vilis et turpiſ eſt ſeruitus. ad
quam ebrietas nos trahit. habetur eciā. xxv.
di. ſexto die. Non eſſet hodie ſeruituſ ſi ebrie
tas non fuiſſet. Unde legitur Gene. ix. c. ꝙ
noe primo plantauit vineam. quia ante dilu/
uium vinum non fuit. nec homines vinum
bibebant. et erant fortes et potentes. et gi/
gantes erant tunc ſuper terram. ¶ Noe vero
bibens vinum ignorauit eius potentiam.

inebriatus dormiens iacuit in tabernaculo a
poſterioribꝫ denudatꝰ. quē cū filiꝰ ſuus cham
videret denudatū. deriſit pr̄em q̄d cū ſibi de/
nūciatū eſſet. ꝑpetue ſeruituti eū damnauit.
I ¶ In his namq̄ꝫ verbis tria incomoda no/
tantur que ſolet ebrietas homini inferre. q̄ꝛ
Hominem vſu rationis priuat.
Diuitias et honores ſpoliat.
Prolem mendicitati et ſeruituti damnat
Priuat̄ eī hō vſu ratōnis ꝑ ebrietatē ꝛ fatuꝰ
efficit̄. et inſenſatꝰ ſic̄ beſtia. q̄d deſignat̄ per
dormitōem noe. q̄ eñ dormit iacet ſic̄ beſtia ſi
ne ratōe. ſic etiā ebriꝰ. vn̄ Inno. de vilitate ꝯ
ditōis hūane. Quid turpiꝰ ebrioſo cui fetor
in ore. tremor ī corꝑe. promit ſtulta. pādit oc
culta. cui mens alienatur. facies transforma/
tur. Fingitur eñ imago ebrioſi ſic. ꝙ eſt ima/
go puerilis. cornu habens in manu. ꝛ in capi
te coronā de vitro. puer in ſignū. ꝙ ebrietas
facit hoīem elinguē. ꝛ inſenſatū more pueri.
Cornu hꝫ in manu. in ſignū ꝙ nullū ſecretuꝫ
celat clāgendo et clamādo reuelat. Coronaꝫ
hꝫ vitreā. q̄ꝛ ſe reputat glorioſū ꝛ facundū et
literatū. V. Dū bibo vinū lingua mea loquit̄
latinū. Tales bibuli ꝛ ebrioſi. q̄ frequent̄ ine/
briant̄. ſunt ſm̄ canones infames ꝛ inhabiles
ad dignitates. vn̄ clerici hm̄ōi ebrioſi ſi amo
niti nō deſiſtūt poſſunt officio ꝛ bn̄ficio priua
ri. extra de vi. ꝛ ho. cle. A crapula. et milites
dn̄t cingulo militari priuari. ff. de re. mi. l. oē
delictū. §. penl̄. et laicꝰ dꝫ cōione ꝑuari vl̄ ver
berari. xxxv. di. eṗus. Scd̄o ebrietas ſpoliat
hoīem diuicijs ſuis. frequent̄ magni potato/
res denudantur ꝛ depaupant̄. ꝓpterea ſapi/
ens dic̄. eccl̄. xix. Operarius ebrioſus nō locu
pletabit̄. Pōt eñ talis dicere verſum iſtum.
Diues eram dudū. ſꝫ tria me fecerūt nudū.
Alea vina venꝰ tribꝫ his ſum factus egenus
Hoc d̄ſignat̄ ꝑ illō ꝙ noe erat a poſterioribꝫ
denudatꝰ. Tercio damnat ꝓlem. Vn̄ q̄ꝛ noe
filiū ſuū ſuitmi ſubiecit. d̄notat̄ ꝙ potatores
ebrioſi frequent̄ ꝓlē ſuā mendicitati ꝛ ſuimti
exponūt. vn̄ ioſephus. li. v. antiq̄tatū loquēs
de potatoribꝫ inquit. Iratꝰ eſt eis deꝰ. et feli/
citatē. ſcꝫ pueros. in quibꝫ deberēt eſſe felices
quā inumeris laboribꝫ acquiſierūt. ꝓpter epu
las amiſerūt. Figurat̄ geñ. xxvij. vbi legitur
ꝙ yſaac poſtq̄ꝫ oblatū vinū bibit. ſubtraxit fi
lio ſuo primogenito eſau ſuā benedictionem
k ¶ Sed querit̄ cū vinū ſic inebriet. et homi/
nem deformet. an vſus vini ſit licitꝰ. Et vid̄r
ꝙ nō. Cor. xiiij. Bonū eſt nō mādvcare car/
nes ꝛ nō bibere vinū. neq̄ꝫ in quo frater tuus
offendit̄ aut ſcādalizat̄. Contra. i. thimo. v.
Noli adhuc aquā bibere. ſꝫ modico vtere vi/
no ꝓpter ſtomachū tuū. Rn̄deo ꝙ nullꝰ cibꝰ
vel potꝰ ſm̄ ſe ꝯſideratꝰ eſt illicitꝰ. ſm̄ ſn̄iam
dn̄i dicētis mathei. v. Nihil q̄d intrat in os
coinq̄nat hoīem ꝛ iō bibere vinū ſm̄ ſe loquē
do nō ē illicitū. pōt tn̄ illicitū reddi ꝑ accidēs
qn̄q̄ꝫ quidē ex conditiōe bibētis. q̄ a vino de
facili ledit̄ vel qui ex ſpeāli voto obligat̄ ad
vinū nō bibendū. Qn̄q̄ꝫ aūt ex mō bibendi.
q̄ꝛ ſi nō tenet menſurā in bibendo excedit. qn̄
q̄ꝫ aūt ex ꝑte alioꝝ q̄ ex hoc ſcādalizaret̄. Ad
oppoſitū dico ꝙ ap̄lus nō ſimplicit̄ dicit. bo/
nū eſt a vino abſtiñere. ſꝫ in caſu in quo ex hoc
aliqui ſcandalizant̄. ¶ Querit̄ ſcd̄o an ebri l
etas ſit peccatū mortale. Et vid̄r ꝙ ſic. quia
eſt mater oīm vicioꝝ vbi ſupra. Item magni
tudo culpe ex magnitudine pene oſtendit̄. ſed
ebrietas vid̄r eſſe maxime punita ex eo ꝙ ſui
turē attulit. In oppoſitū eſt augu. in ſm̄one
de purgatorio dicens ebrietatē eſſe peccatuꝫ
mortale. ſi ſit aſſidua. ſi aūt raro contingit. vi
det̄ eſſe veniale. dicit Tho. ꝙ culpa ebrieta/
tis ꝯſiſtit in īmoderato vſu ꝛ concupiſcentia
vini. Hoc aūt ꝯtingit eſſe tripliciť. Uno mō
ſic. ꝙ neſciat potū eſſe īmoderatū. et inebria/
re potanteꝫ. et ſic ebrietas poteſt eſſe ſine pec
cato. Alio mō ſic. ꝙ aliquis ꝑcipiat eſſe potū
īmoderatū. nō tn̄ eſtimet potū inebriare potā
tem. et ſic ebrietas poteſt eſſe peccatū veniale.
Tercio modo poteſt contingere. ꝙ aliquis
bene aduertat potum eſſe īmoderatū ꝛ inebri
antem et tamen magis vult ebrietatē incur/
rere. q̄ꝫ a potu abſtinere. et talis ꝓprie dicitur
ebrius. q̄ꝛ mortalia reſpiciunt ſpeciem nō ab
his que ꝑ accidens eueniunt ꝑ̄ter intentiōeꝫ
ſed ab eo q̄d eſt ꝑ ſe intentum. et ſic ebrietas
eſt peccatū mortale. quia ſcd̄m hoc volens
et ſciens priuat̄ ſenſu rationis. quo ſcd̄m vir
tutem opatur. et peccata declinat. et ſic peccat
mortaliter periculo peccandi ſe cōmittens.
Dicit eñ ambro. in li. de patriarchis. vitan
dam dicimus ebrietatem. per quam crimina
cauere non poſſumus. nam que ſobrij caue/
mus. per ebrietatem ignorantes cōmittimꝰ
Unde ebrietas per ſe loquendo eſt peccatum
mortale. non ſolum ꝓpter iterationem actus

Sed quia nõ põt eſſe. ꝙ homo aſſidue inebri
etur. q̄n ſciens ⁊ volẽs ebrietate incurrat dū
multociens expiatur fortitudinẽ vini ⁊ ſuam
debilitatẽ. Per h̃ ptʒ q̃d dicendū eſt ad pri-
mū. Ad ſecundū dico. ꝙ ſeruitus eſt ſecuta
ex ebrietate occaſionalit̃ inq̈ntum cham male
dictõeꝫ ſeruitutis ĩ ſua poteſtate accepit. pro-
pter hoc ꝙ irriſit p̃rem inebriatū. non autem
ſeruitus fuit directe pena ebrietatis. etiā quā
do dicit̃ ꝙ ebrietas ẽ mater viciorum. ex eo
eſt ꝙ homo ad peccata intempãntie maxime
habet ꝓnitatem. ꝓpter hoc ꝙ huiuſmodi cõ-
cupiſcentie ⁊ delectationes ſunt nobis cõna-
turales. et ſecundū hoc dicuntur hm̃õi pecca
ta eſſe maxima. nõ q2 ſunt alijs grauiora. ſed
quia ſunt apud homines frequentiora ⁊c̃.

Tercia pars in qua o

ſtendit̃ xp̃i virtuoſa op̃atio ⁊ determinatio
veritatis ⁊c̃. Mulier eñ vt audiuit in xp̃i ver
bo de cultu diuino. dixit. Scio q2 meſſias ve
nit. i. in ꝓximo eſt ventur⁹. Hoc eñ ſamarita
ni ſciebãt ex libris geñ. penl̃. c. vbi dat̃ ſignū
de aduentu meſſie cū dicit̃. Nõ auferet̃ ſcep-
trū de iuda. Hoc eñ videbant t̃pe herodis eſ
ſe completū ſub quo natus eſt xp̃us. Et ideo
apud eos cõis fama fuit de ꝓpinquitate meſ-
ſie. Iſte igit̃ meſſias q̃ venit denūciabit nob̃
oĩa ad ſalutẽ ꝑtinentia. Sed ieſus vidẽs ei⁹
deuotiõem. oſtendit ſe ei dicens. Ego ſum. ſ.
meſſias qui loquor tecū. ſic eo loquente vene
runt diſcipuli murmurantes. nõ ſcʒ ex ſuſpiti
one. ſed humilitate xp̃i. ꝙ cū ſamaritana loq̃
retur. Et dixerūt ei. Rabi manduca. Reſpon
dit igit̃ eis habeo aliuꝫ cibū manducare. ſcʒ
ſalutẽ hoīm. q̄d eſt volũtas p̃ris mei. Quare
dic̃. Me⁹ cibꝰ ẽ. vt faciā volũtatẽ p̃ris. q̃ vult
omẽs hoĩes ſaluos fieri. et ad agnitõnem ve
ritatis ꝑuenire. quā voluntatẽ ſtatim ꝑficiam
in quibuſdā. Et hoc oſtendit metaphorice
ꝑ ſilitudinem meſſis. di. Nõne ⁊c̃. q. d. licet
tempus meſſis corꝑalis adhuc diſtet. tamẽ
meſſis ſpūalis mõ inſtat. q2 ſicut in meſſe cor
poꝛali. quando maturi ſunt fructus colligun-
tur. ſic mõ q̄n hoĩes ſunt maturi et parati ad
credendū debent colligi. Et ergo q̃ metit mer
cedẽ accipit. i. q̃ corda hoīm a peccatis ꝑ doc
trinam reuocat et docet. ꝑmium vite eterne
ꝓ labore accipit. et cõgregat fructū. i. ꝓplm
et bona op̃a in horreū vite eterne. Et eſt ſile

in illo q2 ſic aliq̄n in meſſe corꝑali ꝯtingit. ꝙ
illud q̄d ab vno ſeminat̃ ab alio colligit̃ ſic i
meſſe ſpūali alius eſt q̃ ſeminat. ſ. q2 p̃triarche
et ꝓphe iactauerūt p̃mo ſemina fidei et ali⁹ q̃
metit fuerūt ap̃li q̃ ꝓplm ꝑ p̃dicatõnẽ ſic fidei
ad horreū ecc̃ie deduxerūt et vtrqʒ illoꝝ. ſcʒ tā
ꝓphe q̄ʒ ap̃li ꝓpt̃ meritū laboꝝ ceperūt celeſte
p̃mium et gaudiū ſempiternū. Moraliter M
hic informamur ꝑ doctrinaꝫ xp̃i. ocioſitatem
vl̃ accidiā fugere. et virtutes more meſſoꝝ
ad metendū ⁊ colligendū fructū gaudij cele-
ſtiꝫ indeſinent̃ ſemiare. Nā ſm̃ p̃hm in ꝓblē
matibꝰ. eo anno q̃ aer quiet⁹ eſt. et nullis ven
tis mouet̃. multi hoĩes moriunt̃. Cui⁹ rõ eſt
ſm̃ ꝯſtantinū. q2 vent⁹ hʒ aerẽ depurare et re
nouare. q̃ nõ renouato corrūpit̃ et inficit̃. et
ꝑ ꝯſeq̄ns eẽ hoĩes inficiunt̃ ⁊ moriunt̃. Sic
etiā ſm̃ galienuꝫ in antidotario veteri. corpora
hūana q̃ in quiete ſunt ſedula. ſubito morbos
ꝯtrahunt ⁊ languores. q2 ſm̃ Auic̃. in corꝑe
quieto morboſum humiduꝫ nullaten⁹ põt de
ſiccari. Unde dic̃ prima fen. iij. di. i. c. iiij. pi
gricia virtutes laſſat aĩales. ⁊ cõplexioneꝫ ad
fleumatis ꝓprietatẽ inclinat. Sic ſpūalit̃ ho-
mines accidioſi et ocioſi multas ſpirituales
corruptões ⁊ lãguores ꝑ influxū malaꝝ cogi
tatõnū ⁊ fantaſmatū patiunt̃. q̃ alias ꝑ exerci
tiū virtuoſe op̃atõis cõſumunt̃. Un̄ dicitur
in auten. de mona. ſi q̄s igit̃ coll̃. i. humana
natura quodammõ delabit̃ in delicia. cū ꝓ-
cliuiſſit hoīm curſus. ⁊ nat̃a imitatur vicioꝝ.
Exemplū hui⁹ habemus in dauid. ij. regū. xi.
q̃ cum ociaret̃ in domo ioab exñte in bello ad-
ulteriū ꝯmiſit. Un̄ ouidi⁹. Ocia ſi tollis peri-
re cupidis arcus. Querit̃ egiſt⁹ quare fact⁹
ſit adulter. In ꝓmptu cauſa ẽ. deſidioſ⁹ erat.
quare d̄r de ꝯſe. di. v. nunquid. in deſiderijs
.i. vicio carnis ẽ oĩs ocioſus. Hoc nãqʒ viciū
Deo multum diſplicet.
Dyabolo pre cunctis placet.
Homini in natura nocet.
Dico primo ꝙ accidia ſiue ocioſitas d̄o mlꝰ
tū diſplicꝫ. Nam ſicut accidioſus miles mul
tū a rege vitupat̃ ſic miles xp̃i xp̃ian⁹ q̃ piger
⁊ tepid⁹ eſt in bello dn̄i. Un̄ bern̄. i d̄ vicijs
et virtutibꝰ. Accidia eſt fex ⁊ ſentina cunctoꝝ
vicioꝝ et hoĩeꝫ deo facit ingratū. Quare do
min⁹ dixit ꝑ ãgelū iohãni d̄ q̃dã ep̃o laodicẽ
ſi q̃ accidioſus erat. Apocal̃. iij. Utinam fri-
gid⁹ eſſes aut calid⁹. ſed q2 tepidus es. id eſt

accidioſus. incipiam te euomere ex ore meo. id ē deijcere a me. Nam calidus eſt qui feruet in ſeruitio dei. frigidus qui om̄ino deſiſtit a bono. tepidus ꝟo qui ſe medio modo habet. Et dicit glo. interlinealˀ. ꝙ maior eſt ſpes de frigidis ꝗꝫ de tepidis. cuiꝰ rō eſt. quia tepidi ſemꝑ quandaꝫ fiduciam habent de hoc ꝙ aliquid boni agunt. ⁊ ideo ſe nō corrigunt. ideo deus eos eijcit a ſe. quia impenitētes ſepe moriunẗ. frigidi ꝟo quādo cognoſcunt ſe peccatores. ardenter dolent ſicut maria magdalena. petrus paulus et quāplures alij. De hijs gaudent angeli. lu. xv. Gaudiuꝫ eſt angelis dei ſuꝑ vno peccatore penitentiam agente. ꝗꝫ ſuꝑ. xcix. iuſtis ſcꝫ tepidis qui nō indigent penitentia. Unde dn̄s peccatorē penitentem p̄ponit. lxxix. iuſtis accidioſis. ¶ Dico ſcd̄o. ꝙ accidioſus dyabolo multuꝫ placet. Sicut eñ̄ ſus plus delectaẗ in ſceno. ꝗꝫ in fonte ſerene. ſic dyabolus quieſcere delectaẗ in accidioſo. Job. dormit in ſecreto thalami ſui. i. in corde accidioſo quieſcit porcus infernalis. Quare dicit math. xij. Cum immūdus ſpiritus inuenerit domū vacantē. ſcꝫ hominē ociosum ꝑ accidiam. aſſumit alios. vij. ſpiritus nequiores ſe. ſcꝫ vniuerſa vicia. et ingreſſus habitat ibi. Figuratur iudic. xviij. vbi legiẗ ꝙ filij dan. non habentes poſſeſſionē inhabitandū. miſerunt de ſtirpe ſua et familia quīqꝫ viros fortiſſimos. vt explorarent terrā. Cuntes itaqꝫ viri venerūt lachis. videruntqꝫ populū ibi habitantē abſqꝫ vllo timore. iuxta ſodomoꝝ ꝯſuetudinē. ſecurum et quietū. reuerſi ſunt ad fratres ſuos in ſaraba et eſcabol dicentes. vidimus terrā valde opulentā et vberem. nolite negligere. nolite ceſſare. eamus ⁊ poſſideamus eam. nullus erit labor. Profecti igiẗ de cognatōe dan. multi accincti armis bellicis obtinuerūt locum. Per filios dan denotanẗ demones nō habentes quietā poſſeſſionem. ideo querunt hominem inhabitare. mittunt ergo principes demoniorum. ſuos inferiores ad explorandū. an aliquē inueniat ocioſum et accidioſuꝫ. non exercitatū in ꝟtutibus. quo inuento veniūt et alij cum armis omniū viciorū et ingredientes habitant ibi. Quare hiero. ad ruſticum monachū ait. Sēper aliquid boni facito vt te dyabolus inueniat occupatū. Ocioſitas eñ̄ et voluptas arma ſunt hoſtis antiqui. extra de renūci. niſi cū pridem. ¶ Tercio accidia nocet homini. et eius naturā ꝯſumit. Nam ſicut ferrū quod nō exercitatur rubigine conſumiẗ. et veſtis que non portatur. a tineis demolitur. ſic homo accidia corrumpiẗ et deſtruiẗ. Hinc moralis catho. Segniciē fugito. que vite ignauie fertur. Nam cū animus languet ꝯſumit inertia corpus. Hoc ergo viciū antiqui patres tāqꝫ venenū acutiſſimuꝫ formidabāt. Unde legiẗ ī vitiſpatꝝ ꝙ poſtqꝫ ſentiebant ſe tepidos in ꝟtutibus vl̓ orōne dederunt ſe laboribꝰ ꝓpter ocij excluſionē. ¶ Sed queritur. an om̄is accidia ſiue pigricia ſit pc̄m mortale. Ad hoc r̄ndendū ē. ꝙ accidia eſt pigricia ꝑ quā negligunẗ vel negligenter fiūt ea que faciēda ſunt. Hoc aūt dupliciter. aut opus bonū quod negligimus eſt neceſſitatis vt hore canonice clerico ordinato ī ſacris vl̓ bn̄ficiato. ſic eſt mortale. ſi ꝓpter pigriciam obmittanẗ ſecus ſi per obliuionem vel infirmitatis impotentiaꝫ aut ſuperogationis ſic veniale eſt vel nullum: qn̄ ſcꝫ oratiōes ⁊ priuate huiuſmōi omittunẗ. vel qui negligit inclinare cū nomē domini in miſſa recolitur. extra de emuni. eccle. decet. li. vi. ſi etiam opus neceſſitatis ſit. ſimiliˀ veniale eſt niſi forte magnus cōtemptus negligentie interueniat. vt ſi ſincopando dicat horas. vl̓ diſcontinuando per longos ſermones. vl̓ verſus finem non expectant. extra de cele. miſ. dolentes. vbi precipiẗ in virtute ſancte obediētie clericis diuinū officium nocturnuꝫ ⁊ diurnum. quantum eis deus dederit ſtudioſe pariter et deuote celebrare ſine ſincopa et fabulationibꝰ. Nota tamē. ꝙ nō precipit eis deuotionem habere quia hoc non eſt in homīs poteſtate. ſꝫ deuotionē habitā a deo nō expellere ꝑ ſincopā vl̓ fabulatōes. ⁊ ꝑ alia que ſunt deuotōis expulſiua. Un̄ dic ꝗtum eis d̄s dederit. ¶ Sed queriẗ hic. vtꝝ laici negligentes audire miſſaꝫ peccēt mortaliˀ. R̄ndeo miſſaꝫ audire totā. vſqꝫ in fineꝫ dn̄icis diebꝰ ⁊ feſtiuis om̄ibꝰ p̄ceptū eſt. niſi neceſſitas aliud cogat de ꝯſe. di. i. om̄s fideles. Queriẗ ſcd̄o. vtꝝ negligētes offerre peccēt. R̄ndeo in miſſa ſemꝑ eſt aliquid offerēdū. de ꝯſe. di. i. om̄is. Sed nota ꝙ duplex ē oblatio interior que ꝯſiſtit in oblatione ſpūs ꝯtribulati ſic in om̄i miſſa oblatio eſt faciēda. Exterior ſic in feſtis ſolēnibꝰ ſic cogi pn̄t ad oblatōem cū ſit generalis ꝯſuetudo vbiqꝫ fratrum tunc offerre. In

aliis aũt diebus ꝯſiliũ eſt. hec Ray. ⁊ Hoſti.

¶ Sabbato poſt Oculi.

Perrexit ieſus in

monteꝫ oliueti et diluculo iterũ ve
nit in templũ. ſcilicet ad docendũ
A Joh. viij. ¶ Sicut rõne ꝓcedimus. nullus
labor vtilior eſt ⁊ laudabilior eo quo vita na
turalis conſeruat̃ in eſſe. hmõi aũt eſt agricul
tura de cuius fructu viuimus. Agricole igit̃
multũ honorandi ſunt. cuius ſudoribꝫ ⁊ labo
ribꝫ viuimus. Dicunt̃ eñ nõ ſine miniſterio
pnaren. a puritate et ſimplicitate vite. vel a
pauen. quia edificant et ſuſtentant hũanam
vitam. Et hac de cauſa priuilegiati ſunt tã in
lege ciuili q̃ canonica ꝓ tempe agriculture.
ꝙ nullo modo debent moleſtari. C. de agrico
lis. l. nunq̃. immo letari ꝯgrua ſecuritate ex/
tra õ treuga ⁊ pace. Innouam⁹. Qui eñ eos
inquietat ſm canones debet excõmunicari.
Sic cum populo xpiano nihil vtilius ſit ⁊ ſa
lubrius ꝓ conſeruatione vite ſpũalis q̃ agri/
cultura ſpiritualis q̃ ẽ ſeminatio v̈bi dei. Jõ
ſemĩatores huiuſmõi multũ diligendi ſunt ⁊
reuerendi nec moleſtãdi in aliquo. quia etiaꝫ
puri debent eſſe. et edificare nõ ſolum v̈bo.
ſed etiã exemplo. vt ſic ſuis laboribꝫ animas
pabulo ſpũali ſuſtentent ⁊ vitã ſpũalem ꝯſer/
B uent. ¶ Quare dic̃ Inno. iij. vt habet̃ extra
de offi. iudi. ordinarij. c. inter cetera q̃ ad ſa
lutẽ ſpectãt ꝑpli xpiani pabulũ v̈bi dei ꝑmax
ime ſibi noſcitur eſſe neceſſarium. quia ſicut
corpus materiali. ſic homo ſpirituali cibo nu
tritur. eo ꝙ non in ſolo pane viuit homo ſed
in omni verbo qᵭ ꝓcedit de ore dei. vt igitur
verbũ dñi ſolicite ſeminetur. generali conſti/
tutione inſtituit̃. vt epi viros ydoneos ad ſã
cte p̃dicationis officiuꝫ aſſumant. qui ſibi ple
bes cõmiſſas vite ipſoꝝ verbo edificent et ex/
emplo. hoc idem oſtendit doctor veritatis. q̃
nõ ſibi ſoli viuere volebat ꝑ contemplationeꝫ
imo etiã aliis ꝑ frequentẽ p̃dicationem et exẽ
plificationem ſicut innuunt verba thematis ⁊c̃.
Queritur cum xp̃us venerit in mundum ho/
minem ꝑditũ ſaluare. an docendo vel p̃dican
do. debuerit potius cum hominibꝫ conuerſa/
ri. q̃ ꝑ cõtemplatiuam et ſolitariã vitã hoĩes
vitare. et videt̃ ꝙ poti⁹ habuerit contempla/
tiuã ⁊ ſolitariã. Nam ipa eſt melior ⁊ ſecurior
⁊ ꝑfectior. In oppoſitũ vita cõis et actiua fuit
ei ꝯuenientior ad ꝑficiendũ voluntatẽ patris
igit̃. Rñdeo ꝙ ſaluator vtramq̃ tenuit. qñ/
q̃ eñ ꝯuerſabat̃ cũ hominibꝫ p̃dicando. ſa/
nando. qñ q̃ ſolitarie in montibꝫ ꝯtemplan/
do et orando. ⁊ licet vtramq̃ tenuerit. tñ ſoci
alis ei magis ꝯueniens fuit. Cui⁹ rõ apparet
ꝯſiderato fine ad quẽ venerat. venit eñ ad oſtẽ
dendũ ſe verꝫ deum ⁊ hoĩem. qᵭ oportuit opi
bus ꝓbare. ⁊ ſic vitã ſocialem tenere. Scdo
venit nos ĩformare in moribꝫ ⁊ exem plis qᵭ
nõ potuit ſolitarie viuendo oñdere. quare de
cuit eũ vitam ſocialem habere. ¶ Tercio ve/ C
nit ad nos liberandũ. taꝫ ab infirmitatibꝫ cor
poralibꝫ q̃ ſpiritualibꝫ. quare oportuit euꝫ ta
lem vitam tenere. vt ſe domeſticũ oñdendo
hoĩes attraheret. et ſuam infirmitatem et ve/
ritatẽ humane carnis ꝓbaret. Sed queritur
cũ xp̃s vtramq̃ vitam habuerit. an religio vi
uentiũ in magna ſocietate ſit ꝑfectior viuenti
um in ſolitudine. Et vr̃ ꝙ religio viuentiũ
in ſocietate ſit ꝑfectior. qꝛ plus imitat̃ xp̃um
cũ nõ ſolũ ſibi ſed etiã aliis ꝓficiat. Vñ dum
pater noſter franciſcus ordinẽ fratꝝ minoruꝫ
dubitaret ordinare in ſtatu ſolitario vel ſocia
li. reſponſuꝫ erat ei diuinit⁹ ꝙ in ſocietate ali
orum. qꝛ nõ deberent fratres ſui ordis ſibi ſo
li viuere. ſed etiã aliis ꝓficere. In oppoſitum
dicit augu. illos ſanctiores. qui ab aſpectu ho
minũ ſepati vt liberius orõni vel ꝯtemplatio
ni vacent. nulli p̃bent aſpectũ. Iſti aũt ſunt re
ligioſi ſolitarij. Vñ beat⁹ hiero. recitat ĩ epl̃a
ad occeanũ. de quadã virgĩe ſolitaria di. In
beatiſſimi martini vita legimus. ꝙ tranſiens
ſanct⁹ martin⁹ quandã virginẽ moribꝫ ⁊ caſti
tate p̃celſam cupet viſitare. illa noluit ſꝫ exe/
niũ miſit ei. ac ꝑ feneſtrã reſpiciens. ait pater
ibi ora qꝛ a viro nũq̃ ſum viſitata. grãs egit
deo. ſ. martin⁹. ꝙ in talibꝫ imbuta moribꝫ ca/
ſtam cuſtodierit voluntatẽ bñdixit eã ⁊ abiit
letus. Ad qᵭ rñdendũ. primo videnduꝫ q̃d
ſit religio ⁊ quid ꝑfectio. vt ex his duob⁹ ap
pareat. q̃ religio ꝑfectior. Religio eñ eſt qui/
dã mod⁹ ⁊ ordo viuendi ſub certe regule ꝓ/
feſſione et alicui⁹ ſupioris regimĩe. Vñ dr̃ re
ligio quaſi quedã religatio ſupiori ꝑ obedien
tiã. et deo ꝑ vite obſeruantiã. ¶ De ꝑfectõe D
v̈o dic̃ caſſian⁹ in coll. patꝝ coll. i. apl̃s inqt.
Si diſtribuero in cibos paupm oñis faculta
tes meas. et ſi tradidero corp⁹ meũ vt ardeã
caritatẽ aũt non habuero. nihil mihi ꝓdeſt.